

แนวทางพัฒนาโครงสร้างองค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของไทย

นางสาวอุณานันทน์ พฤกษะวัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-3219-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๒๐๘๓๓๖๗๒

DIRECTIONS FOR STRENGHTENING AN ANTIDUMPING AGENCIES IN THAILAND

Miss Unanand Brakeswan

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-3219-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวทางพัฒนาโครงสร้างองค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้
 การทุ่มตลาดของไทย
 โดย นางสาวอุณานันทน์ พฤกษาภัน
 สาขาวิชา นิติศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ทัชชัย ฤกษ์สุต

คณะกรรมการนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีคณะนิติศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิติพันธ์ เชื่อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

๗๖๘ ๒๕๖๒ ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ชนิตกุล)

ก.๐๙๘๘ ๑๒๘๘ อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ทัชชัย ฤกษ์สุต)

๔๔๘ ๘๘ กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์สุธรรม อัญชนะรุ่ม)

๔๔๘ ๘๘ กรรมการ
 (อาจารย์สุชนา ชูเชิด)

ก. กรรมการ
 (อาจารย์อรุณ ชุตินเดช)

อุณานัณท์ พฤกษาวัน : แนวทางพัฒนาโครงสร้างองค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของไทย . (Directions for Strengthening an Antidumping Agencies in Thailand)
อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ทักษิณ ฤกษะสุต, 195หน้า. ISBN 974-17-3219-8.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึง หลักเกณฑ์ในการบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของต่างประเทศ ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 6 ของความตกลงที่ว่าไว้ด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 (Anti-dumping Agreement) ว่ามีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดการพัฒนากฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ในการศึกษาวิเคราะห์ถึงความมีประสิทธิภาพขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดแต่ละประเทศ จะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งองค์กร คือ ความโปร่งใส การกำหนดความรับผิดชอบ ความเป็นกลาง การถ่วงดูลงำนาจ ความเป็นอิสระและความรวดเร็ว โดยศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะองค์กรของสหรัฐอเมริกา มาเลเซีย และนิวซีแลนด์

จากการศึกษาพบว่าองค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของไทยจะต้องพัฒนาหลักเกณฑ์ในการบังคับใช้กฎหมายขององค์กรเพื่อให้มีประสิทธิภาพในเรื่องความโปร่งใส การกำหนดความรับผิดชอบ ความเป็นกลาง การถ่วงดูลงำนาจ ความเป็นอิสระ และความรวดเร็วให้มีมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังต้องปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดในส่วนวิธีสืบบัญญัติให้ละเอียด และชัดเจนยิ่งขึ้น เพิ่มความรู้และความเขียวชาญให้แก่องค์กร รวมทั้งควรมีการปรับปรุงโครงสร้างของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุนด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชา	นิติศาสตร์.....	ลายมือชื่อนิสิต.....	อุณานัณท์ นฤบดิน
ปีการศึกษา.....	2545	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....	ที.กานต์ ใจกลาง

4286159734 : MAJOR LAWS

KEY WORD: DIRECTIONS /STRENGTHENING / ANTIDUMPING / AGENCIES / THAILAND

UNANAND BRUKESWAN : DIRECTIONS FOR STRENGTHENING AN ANTIDUMPING AGENCIES IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. TASHMAI RIKSHASUTA,ph.D.,195 pp. ISBN 974-17-3219-8.

This thesis intends to study the administering principles of antidumping legislation enforced by the antidumping agencies of some foreign countries under Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994. The aim is to analyze the effectiveness and its progressive development of the Anti Dumping Rules of these countries and, as a result, to use this analysis as a basis information for the development of Thai antidumping agencies structure.

In studying and analyzing the effectiveness of each antidumping agencies in enforcing antidumping legislation and rule, the study focuses on comparing the case study of agencies' transparency, responsibility, impartiality, check and balance, independency, and speediness of the United States, Malaysia and New Zealand agencies.

It appears in the study that the antidumping agency in Thailand needs to be further improved and developed in terms of transparency, responsibility, impartiality, check and balance , independency and speediness. In addition, the Thai procedural antidumping legislation need to be amended for a clearer meanings. Furthermore, a task of encouraging the knowledge and expertise in the antidumping agency together with improving the structure and duty of the Committee on Antidumping and Subsidy is also necessary .

Field of study .....Laws..... Student 's signature.....
Academic year.....2545 ..... Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ทัชมัย ฤกษะสูต ที่กรุณารับเป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้แก่ผู้เขียน พร้อมทั้งที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ให้ความรู้ และให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ตลอดจนให้การสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมา

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ศักดา ธนิตกุล ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ สุธรรม อัญไนธรรม และอาจารย์อรมน ชุตินทร์(ทรัพย์ทวีธรรม) กรรมการ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณอาจารย์สุชนา ชีชิด กรรมการ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และที่ได้กรุณาให้ความรู้และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการค้าต่างประเทศตลอดมา และขอขอบพระคุณกรรมการ ทุกท่านที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาสอบวิทยานิพนธ์และให้การสนับสนุนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ของผู้เขียน

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่จากสำนักงานการปักป้องและตอบโต้ทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่คณะกรรมการคุณนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยประสานงานต่าง ๆ ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานที่สำนักงานคณะกรรมการคุณภีกิจ ที่ให้ความเข้าใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เขียนเป็นอย่างดีตลอดมา ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้การสนับสนุนในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจนสามารถจัดทำเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบคุณ เพื่อน ๆ จากโรงเรียนราชินีบุน และเพื่อน ๆ จากคณะกรรมการคุณนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่น 37 ที่เคยเป็นที่ปรึกษา เป็นกำลังใจ และเคยให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งตลอดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ของผู้เขียน

และท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ของผู้เขียน ที่เป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดของผู้เขียนเสมอมา ขอขอบคุณพ่ออ่อน น้องอุ่น(แพทย์หญิงฉันทพัทธ์ พฤกษะวัน) คุณน้ำอ้อ และคุณยายสองค์ชีวี ที่เป็นกำลังใจที่สำคัญและให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ และขอกราบขอบพระคุณคุณครูและอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประลิหรือประสาทความรู้ให้แก่ผู้เขียน หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใดผู้เขียนขอน้อมรับ และขออภัยมา ณ ที่นี่

อุณานันทน์ พฤกษะวัน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
สารบัญ.....	๔
บทที่ 1 บทนำ.....	๑
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	๕
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	๖
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	๖
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	๖
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๗
บทที่ 2 : องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่นตลาด.....	๘
2.1 การตอบโต้การทุ่นตลาด (Anti-Dumping Duty : AD).....	๘
2.2 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่นตลาด.....	๑๐
2.2.1 หลักเกณฑ์ในการจัดตั้งองค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่นตลาด....	๑๑
2.2.1.1 หลักความโปร่งใส(Transparency).....	๑๒
2.2.1.2 หลักการกำหนดความรับผิดชอบ.....	๑๓
2.2.1.3 หลักการถ่วงดุลอำนาจ (check and balance).....	๑๔
2.2.1.4 หลักความเป็นกลาง (Impartiality).....	๑๔
2.2.1.5 หลักความมีอิสระ(Independence).....	๑๕
2.2.1.6 หลักความรวดเร็ว(Speediness).....	๑๖
2.2.2 โครงสร้างขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่นตลาด.....	๑๖
2.2.2.1 องค์กรที่มีหน้าที่พิจารณาตอบโต้การทุ่นตลาด	๑๗
2.2.2.1.1 องค์กรที่มีหน้าที่พิจารณาการทุ่นตลาด.....	๑๘
2.2.2.1.2 องค์กรที่มีหน้าที่พิจารณาความเสียหาย.....	๑๙
2.2.2.2 ศาลหรือองค์กรที่มีหน้าที่พิจารณาทบทวนคำตัดสินขององค์กรที่พิจารณาเรื่องการทุ่นตลาดและความเสียหาย.....	๒๐

สารบัญ(ต่อ)

2.2.3 ประเภทขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาด.....	20
2.2.3.1 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดประเภทที่ 1.....	21
2.2.3.1.1 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของประเทศไทยสหรัฐอเมริกา.....	21
2.2.3.1.2 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของแคนาดา.....	25
2.2.3.1.3 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของมาเลเซีย.....	32
2.2.3.2 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดประเภทที่ 2.....	33
2.2.3.2.1 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของนิวซีแลนด์.....	33
2.2.3.2.2 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของเกาหลีใต้.....	35
2.2.3.2.3 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของญี่ปุ่น.....	40
2.2.3.2.4 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของเม็กซิโก.....	44
2.2.3.2.5 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของแอฟริกาใต้.....	48
2.2.3.3 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดประเภทที่ 3.....	50
2.2.3.3.1 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดในประเทศญี่ปุ่น.....	50
2.2.3.3.2 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของออสเตรเลีย.....	56
2.4 บทวิเคราะห์.....	63
2.5 ตารางเปรียบเทียบ.....	64
บทที่ 3 โครงสร้างขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาด ในต่างประเทศเปรียบเทียบกับองค์กรของไทย กรณีศึกษา: สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย และนิวซีแลนด์.....	66
3.1 โครงสร้างขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดใน สหรัฐอเมริกา.....	66
3.1.1 กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาด.....	66

สารบัญ(ต่อ)

3.1.2 องค์กรพิจารณาตอบโต้การทุ่มตลาดของสหรัฐอเมริกา.....	71
3.1.2.1 คณะกรรมการบริหารการค้าระหว่างประเทศภายใต้กระทรวงพาณิชย์(International Trade Administration: ITA of Department of Commerce : DOC).....	72
3.1.2.2 คณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศ (United State International Trade Commission: USITC)	79
3.1.2.3 ความสัมพันธ์ในการไต่สวนการตอบโต้การทุ่มตลาดของ ITA และ ITC.....	85
3.1.2.4 การพัฒนาประสิทธิภาพของ ITA และ ITC ตาม Government Performance Results Act of 1993	86
3.1.3 ศาลการค้าระหว่างประเทศ (Court of International Trade:CIT).....	90
3.1.6 ข้อพิจารณาประสิทธิภาพขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของสหรัฐอเมริกา.....	91
3.2 โครงสร้างขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของมาเลเซีย.....	99
3.2.1 กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของมาเลเซีย.....	99
3.2.2 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของมาเลเซีย.....	100
3.2.2.1 หน่วยงานส่งเสริมการค้า(Trade Practice Unit :TPU).....	101
3.2.2.2 กรมพัฒนาอุตสาหกรรม (MIDA).....	102
3.2.3 อำนาจหน้าที่องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของมาเลเซีย..	103
3.2.4 ศาลหรือองค์ที่มีหน้าที่ชี้ขาดคำวินิจฉัย.....	104
3.2.5 บทกำหนดโทษ.....	104
3.2.6 ข้อพิจารณาประสิทธิภาพขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของมาเลเซีย.....	104
3.3 โครงสร้างขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของนิวซีแลนด์.....	108
3.3.1 กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของนิวซีแลนด์	109
3.3.2 องค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของนิวซีแลนด์.....	109
3.3.2.1 กระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจ (the Ministry of Economic Development)	109
3.3.2.2 หน่วยงานเยียวยาความเสียหายทางการค้า (the Trade Remedies Group).....	109

สารบัญ(ต่อ)

3.3.3 การบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาด.....	110
3.3.4 ศาลสูง (High Court).....	111
3.3.5 ข้อพิจารณาประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของนิวไฮเอนด์.....	112
3.4 โครงสร้างขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของไทย.....	114
3.4.1 ความเป็นมาในการตอบโต้การทุ่มตลาดของไทย.....	114
3.4.2 กฎหมายว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาดของไทย.....	116
3.4.2.1 พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. 2542.....	116
3.4.2.2 กฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน พ.ศ. 2542.....	117
3.4.3 โครงสร้างขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาด.....	118
3.4.3.1 กรรมการค้าต่างประเทศ (คต.).....	119
3.4.3.2 คณะกรรมการพิจารณาตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน (คทอ.).....	120
3.4.3.3 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ.....	121
3.3.4 ข้อพิจารณาประสิทธิภาพขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของไทย.....	122
3.4 ตารางเปรียบเทียบการบังคับใช้กฎหมายขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของสหราชอาณาจักร อเมริกา นาเดเชีย และไทย.....	125
บทที่ 4 แนวทางพัฒนา โครงสร้างขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของไทยภายใต้ความตกลงฯ 1994	129
4.1 ประสิทธิภาพขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาด.....	129
4.2 ปัญหาในการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของไทย ภายใต้ความตกลงฯ 1994.....	130
4.2.1 ปัญหาที่เกิดจากตัวบทกฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดไม่ชัดเจน.....	130
4.2.2 ปัญหาที่เกิดจากการความรู้และความเชี่ยวชาญขององค์กรบังคับใช้กฎหมาย.....	131
4.2.3 ปัญหาที่เกิดจากองค์ประกอบของ คทอ	132

สารบัญ(ต่อ)

4.3 แนวทางพัฒนาโครงสร้างองค์กรบังคับใช้กฎหมายตอบโต้การทุ่นตลาดของไทยภายใน ได้ความตกลงฯ 1994.....	132
4.3.1 พัฒนาความโปร่งใส.....	132
4.3.2 กำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงาน.....	133
4.3.3 การใช้หลักการถ่วงดุลอำนาจ.....	135
4.3.4 พัฒนาความเป็นกลาง.....	135
4.3.5 สร้างความมีอิสระขององค์กร.....	135
4.3.6 พัฒนาความรวดเร็วในกระบวนการไต่สวน.....	135
4.3.7 แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมาย.....	136
4.3.8 พัฒนาความรู้และความเชี่ยวชาญขององค์กร.....	136
รายการอ้างอิง.....	137
ภาคผนวก.....	147
ประวัติผู้เขียน.....	195

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย